

Obr. 17. Hulín-Záhlinice. Celkový plán s dislokací objektů prozkoumaných v roce 2020. Autor M. Popelka.
Fig. 17. Hulín-Záhlinice. Overall plan with features excavated in 2020. Author M. Popelka.

z věteřovských objektů se vyskytl také ojedinělý větší fragment drobné amforky s kónickým hrdlem a výrazně zploštělou výdutí nesoucí dvojici ostrých (původně inkrustovaných) vlnic, který v místním prostředí působí výrazně cizorodě, a jeho původ je třeba hledat pravděpodobně v Karpatské kotlině (obr. 18).

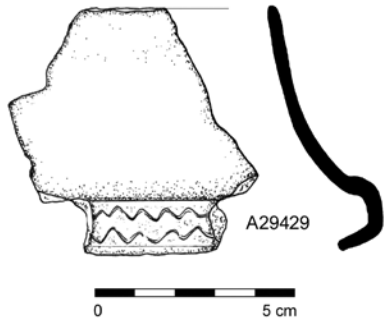
Literatura

Čižmář, I. 2011: Hulín (k. ú. Záhlinice, okr. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 52(1), 162.
Šebela, L. 2016: Pravěké a časně historické nálezy z katastrálních území Záhlinice a Chrástán. In: Z. Fišer (ed.): *Záhlinice a František Skopalík. Příběh malé vesnice a velké osobnosti (s exkurzou k dějinám obce Chrástany)*. Brno: Muzejní a vlastivědná společnost v Brně pro město Hulín, 27–60.

Summary

Part of a prehistoric and protohistoric settlement was examined in “Za Školou” field at the Hulín site (Záhlinice cadastral area, Kroměříž District). A total of 22 features dated to the Early Bronze Age – Věteřov group were identified.

Miroslav Popelka, Adam Fojtík

Obr. 18. Hulín-Záhlinice. Atypická keramika z výplně věteřovského objektu. Kresba R. Přehnalová.
Fig. 18. Hulín-Záhlinice. Atypical pottery from a backfill of the Věteřov feature. Drawing by R. Přehnalová.

Hustopeče (k. ú. Hustopeče u Brna, okr. Břeclav) „Svobodná Pole“.

Únětická kultura. Sídliště, pohřebiště. Plošný odkryv. Záchraný výzkum. Uložení nálezu: Ústav archeologické památkové péče Brno, v. v. i.

Lokalizace: S–JTSK – mezi body -594018, 1188417; -594092, -1188638; -594212, -1188599; -594143, -1188385

Prostor výzkumu se nachází cca 3,5 km jižně od města Hustopeče v trati „Svobodná Pole“ (k. ú. Hustopeče u Brna). Lokalita je situována na pravobřežní svah nad korytem říčky Štinkovky. Velice mírný svah stoupá západním, a především severním směrem až ke Křížovému vrchu nad městem. Vlastní skrývka se nacházela v nadmořské výšce okolo 170 m. Podloží je zde tvořeno nepevnými kvarténními sedimenty (písek, místy štěrky), směrem k říčce tvoří geologické podloží nivní jílovitý sediment. Výzkum byl vyvolán přeložkou železnice mezi Šakvicemi a městem Hustopeče, která v délce 570 m a šířce 20 m narušila původní terén (oranou plochu). Probíhal v listopadu 2019, kdy byly dokumentovány profily vodovodní šachty, a následně v březnu a dubnu 2020 při skrývce nadloží. Podařilo se identifikovat 135 objektů velmi nerovnoměrně rozprostřených po ploše skrývky (obr. 19).

Nejstarší struktury lze zařadit do období přelomu eneolitu a doby bronzové a následně do období únětické kultury. Zachyceny byly kontexty jak sídlištní, tak i funerální. Sídlištní objekty představovaly svým charakterem i inventářem typické spektrum pro toto období. Rozsáhlou exploatační jámu (nepravidelná, o maximálních délkách stran 13 m a hloubce maximálně 1 m) a několik dalších jasněji nespecifikovatelných sídlištních objektů lze přiřadit kultuře se zvoncovitými poháry.

Z období únětické kultury byly zkoumány cca dvě desítky zásobních a výrobních jam a také několik desítek kúlových jamek. Ze značného rozptýlu nálezů lze uvažovat nad opakovaným využíváním příhodného místa nad lokální vodotečí. Objekty tohoto období se nacházely především ve středu plochy a následně také ve východní části na nízké terase nad potokem.

Do tohoto období je možné zařadit také pohřebiště; v ploše bylo identifikováno 14 hrobových jam obsahujících stejný počet

kostrových pohřbů. Obecně lze konstatovat, že se špatně dochovaly a byly už v pravěku vyloupeny. Nejčastěji se v hrobě nacházel skrčenec uložený na boku, milodary tvořilo několik keramických nádob, případně drobný šperk (kostěný nebo bronzový). Za specifický lze považovat hrob H 809 obsahující kromě pohřbu také kamenný zával (obr. 20).

Obr. 19. Hustopeče. Letecký snímek prostoru stavby, pohled od JZ. Foto R. Bíško.

Fig. 19. Hustopeče. Aerial photo of the site, view from the south-west. Photo by R. Bíško.

Obr. 20. Hustopeče. Hrob H 809. Foto R. Bíško.

Fig. 20. Hustopeče. Grave H 809. Photo by R. Bíško.

Literatura

Neuvedeno.

Summary

A settlement and cemetery from the Bell Beaker culture and Únětice culture periods were uncovered during a rescue excavation in the Hustopeče “Svobodná Pole” field (Hustopeče u Brna cadastral area).

Richard Bíško, Jiří Kala, Dana Vitulová

Chvalčov (okr. Kroměříž)

Sv. Hostýn, parc. č. 1008.

Kultura popelnicových polí. Výšinné sídliště. Sonda. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: po zpracování Muzeum Kroměřížska, p. o.

Lokalizace: WGS-84 – 49.3785008N, 17.7008922E

V rámci rekonstrukce vodovodu na Sv. Hostýně byla provedena drobná sondáž, při které byla získána kolekce materiálu z období popelnicových polí. K výzkumu podrobněji viz oddíl Doba železná v tomto čísle.

Literatura

Čižmářová, J., Šmíd, M. 1991: Rettungsgrabung am Hostýn (Gemeinde Chvalčov, Bez. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 1988, 73.

Čižmářová, J. 1993: Erforschung des Burgwalles am Hostýn (Gemeinde Chvalčov, Bez. Kroměříž). *Přehled výzkumů* 1989, 53–54.

Summary

A test excavation carried out during a water pipeline reconstruction in Sv. Hostýn (Chvalčov cadastral area, Kroměříž District) yielded an Urnfield period pottery assemblage. For more details, see the Iron Age chapter in this issue.

Miroslav Popelka, Ivan Čižmář

Jívová (okr. Olomouc)

Tepenec, parc. č. 2201/13.

Pozdní doba bronzová. Hradiště. Plošný odkryv. Záchranný výzkum. Uložení nálezů: Archeologické centrum Olomouc, p. o.

Lokalizace: S-JTSK – -537877.16, -1110014.41; -537890.60, -1110035.49; -537867.72, -1110096.33; -537844.32, -1110087.53

V měsících červenci až září roku 2020 proběhla VIII. etapa záchranného archeologického výzkumu na lokalitě Jívová-Tepenec, která byla vyvolána další fází rozšíření dobývacího prostoru bělkovického kamenolomu. Výzkum plošně i metodicky navázal na předchozí etapy z let 1997–1999 a 2007–2008, 2012, 2017.

Metodika záchranného archeologického výzkumu, který na Tepenci probíhá s přestávkami již přes 40 let, je vždy založena na rozměření výzkumné plochy do čtvercové sítě o velikosti jednotlivých čtverců 5 × 5 m a poté zkoumání kulturního souvrství po mechanických vrstvách. V posledních etapách byly, zejména z časových důvodů, čtverce zkoumány šachovnicově (Vránová, Vrána 2016, zde souhrn starší literatury; Vránová 2008; 2009; 2014; 2018). Celá plocha výzkumu je podrobena detektorovému průzkumu. Nadmořská výška lokality se pohybuje v rozmezí 480–495 m.

Během výzkumu v roce 2020 byla zkoumána plocha o velikosti 25 × 75 m nacházející se v prostoru předhradí středověkého hradu a hradiska pozdní doby bronzové. Východní okraj výzkumu představovala hranice současného dobývacího prostoru lomu Bělkovice. Průzkum ztěžovala bujná vegetace náletových dřevin a jejich hustý kořenový systém. Malá část plochy byla také rozježděna těžkou technikou až na podloží.

Celkem bylo zcela či částečně prozkoumáno 16 čtverců s kulturními vrstvami, reliktů dvou středověkých kamenných zdí, 13 zahloubených archeologických objektů a proveden řez pravěkým valem v jihovýchodním rohu zkoumané plochy a řez polo-
vinou objektu – středověkého domu se zahloubeným suterénem